

EDINOST

Izhaja, izvešči pondeljek, vsakega četrta. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolnjen naj se pošilja uredu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. — Lastnik tiskarne: Tiskarna Dunost, N. — Znaša za mesec L. 7. — 3 mesece L. 22. — v celotno leto L. 60. — Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 centov, tiskalnice, izdajatelje in vabila po 1. —, oglasi denarnih zavodov po 2. —. — Mali oglasi po 20 st. beseda, najmanj pa 2. —. Oglasi naročnika in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Giuseppe Mazzini in njegovi nauki

Prof. Giani Stuparich, docent za italijanski jezik na praškem vseučilišču, je povodom petdesetletnice Mazzinijeve smrti naglašal v »Prager Presse«, da je bil Mazzini največji duh, kar jih je rodila Italija v 19. stoletju. Mazzinijeva naziranja so ravno danes, po petdesetih letih, neizmerno aktuvelna, a to ne le za Italijo, marveč vsa Evropa ceni njegovo delovanje. Videl je pred seboj bodoče zgodovinske dogodke in je pravilno presojal temeljne probleme človeštva.

Bil je med prvimi v Evropi začetkom leta 1800., ki je spoznal važnost gibanja slovanskih plemen. O Čehih je pisal L. 1853., da so smrtni sovražniki Avstrije. Če pride do evropske vojne, nastanejo tam največje nevarnosti za Avstrijo. V letu 1857. je napovedal združitve Čehov s Slovaki. Razpravljal je o bodoči ustvaritvi slovanskih skupin, je menil: »Tretja skupina, kot predstavlja Slovanstva, se razteza na Češko in Moravsko, in tej skupini se pridruži slovansko plemo na Ogrskem.«

Mazzini je označil slovansko gibanje kot srečnostno za Evropo. V letu 1871. je opozarjal, naj se podpira slovansko gibanje, ker to more evropsko življenje pomladiti z novimi pobudami in delovnimi elementi. Če bi se to gibanje oviralo, bi moglo to povzročiti krvavo večletno krizo.

Uverjen je bil, da mora turško cesarstvo razpasti, a v letu 1836. je napovedal zrušitev avstrijske monarhije. In kasneje: »Turško cesarstvo in Avstrija sta neizbežno obsojena na smrt. Mednarodno življenje Italije mora pospešiti to smrt! Smrtonosni meč pa se nahaja v rokah Slovanov!«

Mazzini je učil, da je na eni strani potreben sporazum med Italijani in Slovani, na drugi pa med temi poslednjimi in Grki, da se zrušita rečni državi, ker sta na poti evropski civilizaciji. Leta 1857. je pisal: »Slovanski duh, ki skupno z italijanskim pripravlja grob Avstrije, se združuje s grškim, da zruši turško gospostvo v Evropi.«

Leta 1843. je pisal Mazzini svoji materi: »V avstrijskem cesarstvu se razvija gibanje slovanskih narodov, ki mu nikdo ne pripisuje važnosti, ki pa bo z našim sodelovanjem izbrisalo Avstrijo z evropskega zemljevida. Vir konfliktov je na vzhodu radi srbskega vprašanja. Vlade morejo pač odlagati dogodke za nekoliko let, ali ne morejo jih odvrniti.«

Vidimo torej, da je velik Mazzinijev um zajemal velika vprašanja, ki so danes aktuvelna za Evropo. O socialnem vprašanju je trdil, da je najsvetejše in ob enem najnevarnejše za sedanjí čas. Ni mogel razumeti, kako da večina ne razume te svetlosti in teh nevarnosti. Priporočal pa je, naj se to vprašanje ne rešuje enotno in enostransko. Čeprav je vprašanje delavskega osamosvojenja vesoljno, vendar mora biti rešitev primerna različnemu načinu življenja ljudstev. To se mora prepuštili vsakemu narodu posebej. Glede revolucije je menil: »Socialen preobrat ni možen, ako se ne ustvarijo poprej politične naprave, ki bodo odgovorjale revolucijskim življenjskim načelom!« Resno svarilo vsem tistim nepremišljenim, ki tudi

danes govorijo tja v en dan o »revoluciji!« Temeljino vprašanje je bilo za Mazzinija: moralna vzgoja in duševno zboljšanje človeštva, ki se mora iztrgati iz pogubne sebičnosti!

Danes, ko Evropa preživlja tako hude čase, vidimo, kako resnične so bile besede Mazzinija. Vzrok temu niso toliko gospodarske razmere povojne dobe, marveč moralne. Danes propada Evropa gospodarsko in moralno in moralna vzpostava je nujneje potrebna nego politična. Nauki Mazzinija postajajo vedno bolj aktualni. Misljenje Mazzinija si mora prisvojiti sedanja Evropa.

Prav pravi profesor Stuparich: Mazzini je bil največji duh, kar jih je rodila Italija v devetnajstem stoletju. Bil je velik italijanski patriot, velik svobodoljub, velik človekoljub, velik sociolog, velik psiholog. In ker je bil individualist, ki so bila združena v nji vsa ta svojstva velikega duha, se mu je bistril vid poglobljal v dogodke sodobnosti, da je mogel potem dati zlate nauke za bodočnost. In to ne le svojemu narodu, ampak vsemu svetu — vesoljnemu človeštvu. Do višine duševnega giganta se je vzpel Mazzini s tem, da je predvideval vse tisto gorje, ki je v današnjih dneh zajelo vso Evropo in ves svet! In ker je bil svobodoljub in človekoljub z najlepše nitejšo dušo, je bil tudi apostol pomirjenja in sprave med narodi. Učil je svoje soplemenjake: spoznavajte slovanske narode, pred vsem pa svoje najbližje slovanske sosedo! Pomirite se z njimi!

Kako vse drugače bi stale danes stvari za Italijane in Italijo, ki jo je Mazzini ljubil ne le z vsem žarom svojega srca, ampak tudi s svojim velikim umom, da so se njegovi rojaki ravnali po njegovem nauku! Ne govorili pa bi resnice, če bi rekli, da je bil Mazzini prorok, ki ga njegov narod ni hotel poslušati. Kako se italijanski narod ponaša z njim, se je pokazalo ravno sedaj, ob petdesetletnici njegove smrti. Da pa se Italijani vendar ne ravnajo po njegovih naukih v svojem praktičnem postopanju napram ostalemu svetu, posebno pa napram svojim slovanskim sosedom — to je resnica, ki jo moramo globoko obžalovati. Ali tudi za to dejstvo imamo razlago. Prekratka je še doba od Mazzinijeve smrti pa do danes, da bi bila mogla v italijanskem plemenu izbrisati globoko ukoreninjeno ideologijo, kriva naziranja in predsodke o drugem svetu in drugih narodih. Zato imajo še danes veliko sugestivno moč na italijansko javnost gromče besede in gesla elementov, ki sicer tudi slavi Mazzinija z besedo, ki pa uči, da bi bila udeležitev Mazzinijevih naukov nezdržljiva z veličino Italije in italijanskega naroda! Nove velike ideje velikih duhov se ne udeležujejo tako hitro. Koliko časa je n. pr. poteklo, preden so ideje velike francoske revolucije nastopile svojo zmago: slavno pot po Evropi! Ravno zato pa se ne odrekamo nade, da ni daljši čas, ko tudi v italijanskem svetu zmaga spoznanje, da ni dovolj, če se Italijani ponašajo z Mazzinijem in ga slavijo, ampak da se morajo tudi ravnati po njegovih naukih!

Italija

Belgijska kraljevska dvojica v Rimu

RIM, 28. Danes ob 13 je dospela belgijska kraljevska dvojica. Na postaji so pričakovali visoka gosta kraljevske družine, ministrski predsednik in zastopniki oblasti. Neizmerna množica je priredila belgijskemu vladarju prirčne ovacije. Mesto je vse v zastavah. Zupan je izdal proglas na mečane, kjer se spominja junaških žrtev belgijskega naroda in njegovega kralja v borbi za pravico in svobodo.

Sestanek za svobodo tiska

RIM, 28. Sestanek zastopnikov časništva za varovanje svobode tiska se bo vršil v četrtek ob 10 v veliki dvorani časniškarskega združenja v Rimu. Na ta shod so bili razen odborov in odposlancev zveznih časniškarskih združenj povabljeni voditelji političnih strank in zborničnih skupin, poslanci in senatorji časniškari, politični in upravni ravnatelji dnevnikov. Proti koncu stavke pristaniških delavcev RIM, 28. Včerajšnji ministrski svet se je bavil tudi s stavko v pristaniščih. Davi je imel minister za mornarico De Vito pogovor z ministrskim predsednikom. »Tribuna« prinaša vest iz pristojnega vira, da se bo stavka končala v najkrajšem času.

Mussolinijev dvoboj

MILAN, 28. Včeraj se je izvršil dvoboj med Mussolinijem in inž. Baseggom. Ta poslednji je objavil v listu »Italia Nuova« odprto pismo, kjer je bajde med drugim razbil razžaljeve izraze na naslov fašistovske stranke. Radi tega je Mussolini piscu izrazil svoje obžalovanje, vendar česar ga je ta izzval. V dvoboju na sabljo sta bili obe stranki ranjeni.

Dva miliona več žensk kot moških v Italiji RIM, 28. Zadnje ljudsko štetje je izkazalo, da ima Italija za dva miliona več žensk kot moških.

Splošna stavka občinski uslužbencev

FLORENCA, 28. Zastopniki organizacij občinskih uslužbencev iz vse države so enoglasno sklenili 24-urno stavko vseh občinskih nameščencev za dan 1. aprila v

ni poslanci, zastopniki raznih kulturnih in političnih organizacij in načelstvo belgijske občine. Pri prihodu v Belgrad pozdravi kraljico kralj Aleksander s svojo suito.

Obnoveitev diplomatskih zvez z Holandsko BELGRAD, 28. Z ozirom na obnovljene diplomatske zveze z Holandsko dospe v najkrajšem času v Belgrad in prevzame posle holandskega poslanstva bivši holandski minister Advocat.

Jugoslavija vložila pri Zvezi narodov protestno noto radi Reke

BELGRAD, 28. Iz Pariza poročajo: Jugoslovenska vlada v Belgradu je vložila pri Zvezi narodov in pri vladah v Parizu in Londonu obširno protestno noto radi dogodkov na Reki. Noto zahteva, da se na Reki vzpostavi normalno, za gospodarski obstoj mesta potrebno življenje, da se zamet red in mir.

Visok italijanski častnik odpotoval na Reko

LJUBLJANA, 28. »Slovenskemu Narodu« poročajo iz Trsta: Armadni poveljnik v Trstu je kot delegata odpisal na Reko nekega visokega oficirja, da pregovori fašiste na umik iz Reke.

Reka

Zanella se hoče vrniti na Reko. — Italija ne pošlje več svojih mesečnih podpor in tudi ne izplača posojila, dokler ne dobi Reka redne vlade

REKA, 28. Zanella se hoče vrniti na Reko. Njegova večina razpravlja o tem in pripravlja tla za povratek. Avtonomasi izvajajo, da bi bila njegova izjava, da odstopi, obvezna le, ako bi bila izrečena v konstituenti. Govori se v italijanskih nacionalističnih krogih o velikem sporu med večino. V resnici pa takega spora ni. Pač pa se vrše razgovori, kako priti do dobrih stikov z manjšino, da bi mogla vlada pričeti redno in mirno delovanje. Nacionalisti kriče, da mora Zanella na vsak način ostati pri svoji odgovornosti, in trde, da on je ovira, da v teh dneh ne more Reka priti do svojega zastopstva. Manjšina zboruje vsak dan in ugiha, kaj storiti. V Drago je poslala manjšina dva člana večine. Vrnili se je don Torcolletti, v Drago pa je ostal Pilepich. Prvi je prinesel vest, da večina zahteva popolno reintegracijo Zanelle. Italija in Jugoslavija imata rešiti vse še nerešene sporne točke do genovske konference. Razširja se vest, da italijanska vlada neče dati potrebnih sredstev za gospodarsko rekonstrukcijo in tudi ne mesečne prispevke okoli 800 tisoč lir za uradnike in uslužbence. Manjšina pravi, da ako se avtonomasi v kratkem ne odločijo tako, kakor se pričakuje, bo prisiljena ona sama urediti vprašanje reške vlade.

Romunska

Romunski vojni minister

BUKAREŠTA, 28. General Madarescu je imenovan za vojnega ministra. Ta resort je doslej opravljal ministrski predsednik Bratianu.

Rusija

Odhod ruske delegacije v Genovo

MOSKVA, 27. Ruska delegacija pod vodstvom komisarja zunanjih zadev Cicerina odpotuje 2. aprila iz Moskve v Genovo. Za časa odsotnosti Cicerina vodi posle komisarja zunanjih zadev Karafan. Šaljapin je dospel v Moskvo. Krasin je odpotoval iz Moskve v Rigo.

Poljska

Potovanje zunanjega ministra

VARSAVA, 28. Zunanji minister Skirmunt je odpotoval v London in Pariz, odkoder pojde naravnost v Genovo.

Zdravstvena konferenca

VARSAVA, 28. Člani mednarodne zdravstvene konference in Zveze Narodov so se po štiridnevem potovanju povrnil v Varsovo. Pregledali so poljsko mejo v smeri proti Moskvi in ono v smeri proti Petrogradu. Pod vodstvom poljskega ministra za zdravstvo Chedzka in bivšega ministra komisarja za repatriacijo Grabzkega so delegati raznih držav pregledali postaje za desinfekcijo, taborišča za kvarenteno, bolnišnice prve erte v Baranovicu, bolnišnice druge erte v Vilni in bolnišnice tretje erte v Bialistoku. Delegati so poudarjali, da se je Poljski naložila zelo težka, a važna naloga. Prepričali so se o velikanskem fenomenu repatriacije, ki dosega do danes čez dva miliona oseb, ki so se vrnile iz Rusije čez poljsko ozemlje. Delegati so izrazili napram Poljski vladi svoje zadoščenje nad njenim trudom v boju proti epidemijam ter so priznali, da je treba Poljsko pri tem njenem delu podpirati, kajti vsa Evropa je interesirana na tem, da se kugam zajezi pot.

Francija

Grofi Sforza pri Polcarreju

PARIZ, 28. Včeraj popoldne je sprejel Poncaré italijanskega poslanika grofa Sforzo.

Konferenca radiotelegrafskih družb v Cannesu

CANNES, 28. Včeraj se je sestala v Cannesu konferenca med radiotelegrafskimi družbami Anglije, Francije, Amerike in

Nemčije. Konferenca razpravlja o kontroli radiotelegrafskih služb med Evropo in Južno Ameriko. Italija na tej konferenci ni zastopana.

Kdo je odgovoren za zadnjo vojno?

PARIZ, 28. Vsed polemike, ki je nastala med prof. Delbrückom in profesorjem pariškega vseučilišča Anlandom o vprašanju odgovornosti za svetovno vojno je poslal. prof. Anland listu »Temps« pismo, v katerem omenja obisk nemškega poslanika von Schön Vivianija, kateremu je pri tej priliki sporočil, da je Nemčija objavila vojno. Von Schön je izjavil, da precejšnje dela izjave, ki jo je imel podati, ne more sporočiti, ker je bilo več mest v besedilu tozadevne brzojavke nečitljivih. Ta nečitljivost del se je najprej nanašal na protinapad na Nürnberg in druga sovražna dejanja s strani Francije. Prof. Anland se vprašuje: Ali je bila brzojavka, ki jo je dobil von Schön, zares nerazumljiva? Potem dostavlja: von Schön je, čim je sporočil Vivianiju napoved vojne, brzojavil v Berlin. Ta brzojavka nosi datum 3. avgusta 1914, ob 20.30, je bil poslan nujno in kot odgovor na brzojavko št. 193. Ta brzojavka je torej bila von Schönov odgovor na brzojavko Bethman-Holwegga, katera je vsebovala napoved vojne in ki da je bila zmešana. Toda pravi prof. Anland — von Schön je v svojem odgovoru le javil, da je izvršil naredbo, medtem ko ni omenil ničesar o nerazumljivosti brzojavke. Anland vpraša Delbrückga, kaj misli o tem molku, in ali verjame, da je von Schön mogel imeti to strašno nesrečo, da je napovedal vojno na podlagi brzojavke, ki je ni mogel jasno prebrati in da bi ne bil o tem ničesar omenil v svojem odgovoru.

PARIZ, 25. Listi so objavili besedilo okrožnice od 3/IV. 1914, ki jo je poslal načelnik nemškega ministrstva za notranje zadeve namestniku v Strassburgu, da jo sporoči prefektu v Kolmarju s tem, da jo razpošlje vsem zdravnikom svojega okraja. Okrožnica se je glasila: Prosim, da opozorite na primeren način občinske uprave, da je treba skrbeti v mirnem času zato, da bodo ustanove, ki so ljudstvu neobhodno potrebne, kakor n. pr. vodovodi, plinarne in elektrarne, dobro delovale. Na drugi strani je treba skrbeti, da bo dovolj bolnišnic, zdravilišč itd. ter zdravstvenega in razkuževalnega materiala, toda da bi v slučaju mobilizacije ne ostali brez teh potrebščin. Vse to se more previdno izvršiti, bolnišnice naj bi nadzorovali okrajni zdravniki. Podpisal načelnik za zunanje zadeve Kronau. — Listi naglašajo dejstvo, da ni Nemčija v prejšnjih letih izdajala takih okrožnic, in pravijo da dokazuje to dejstvo, da je Nemčija pripravljala vojno.

Anglija

Sestanek Schanzerja z Lloydom Georgejem v Londonu

LONDON, 28. Včeraj se je povrnil Lloyd George s svojega letovišča v Chequersu. Ministrski predsednik se je podal naravnost v svoj urad v Downing Streetu, kjer je imel pogovore s posameznimi ministri. Lloyd George je tu konferiral s svojimi tovariši o političnem položaju.

Skoro istočasno je prispel v angleško prestolico italijan. zunanji minister Schanzer, ki je med drugimi obiskal tudi kralja Jurija. Popoldne se je Schanzer javil pri Lloyd Georgeju, s katerim je imel daljši pogovor. Ministrski predsednik se je informiral o načinu razpravljanja na genovski konferenci, kjer mu je zamogel Schanzer podati točna pojasnila. Zagotavlja se, da je Lloyd George namignil na možnost anglo-italijanskega sodelovanja v Genovi in omenil tudi vesti nekaterih angleških časopisov o nevarnosti napadov na rusko delegacijo s strani fašistovskih elementov. Schanzer je izjavil, da je italijanska vlada podvela vse za zaščito posameznih zastopstev, ki se bodo udeležila genovske konference.

Pred odhodom v Rim je Schanzer sprejel italijanske časniške v Claridge Hotelu ter jim izjavil, da mu je bil ta kratki obisk v Londonu v veliko zadoščenje.

Ulsterci pojdejo na konferenco v London

BELFAST, 28. Ulsterska vlada je sprejela predlog angleške vlade za sodelovanje na konferenci, ki se bo obdržala v Londonu. Sir James Craig bo odpotoval jutri z nekaterimi člani Ulstra v London.

Znižane mezde

LONDON, 28. Lastniki industrije bombaz v grofiji Lancaster so naznanili svojim delavcem, da se jim bodo s 30. aprilom t. l. znižale mezde za 20 odstotkov.

Delovna pogajanja

LONDON, 28. Danes so se začela pogajanja med združenjem lastnikov kovinarске stroke in mešanim odborom delavcev, v katerem so zastopani razni sindikati kovinarjev.

Radio-služba med Evropo in Avstralijo LONDON, 28. Vlada Avstralije je ratificirala pogodbo z družbo »Marconi« o direktni radiotelegrafski službi med Avstralijo in Evropo. V ta namen je vlada Avstralije podpisala del glavnice. Vladi Indije in Južne Afrike sta ravno na tem, da sklenete enake pogodbe.

Švica

Preliminarna konferenca neutralnih držav v Bernu

BERN, 28. Zvezni svet je sklenil sklicati za 5. aprila t. l. v Bernu komisijo večakov neutralnih držav, da predhodno razpravljajo o vprašanjih, ki so na dnevnem redu konference v Genovi. Zvezni svet pričakuje, da bodo odposlale v Bern svoje delegate vse one države, ki so se svoj čas udeležile razgovorov v Stockholmu, to so Švedska, Norveška, Španija in Holandska.

Poljsko-nemški razgovori

ZENEVA, 28. Tajništvo konference med Nemci in Poljaki objavlja noto, ki pravi, da se nadaljujejo razprave popolnoma normalno po načrtu, izdelanem od Kalendra, ter da so vse nasprotne vesti brez podlage.

Grška

Poročilo o vojnem položaju v Mali Aziji General Papulas pri kralju

ATENE, 28. Službeni komunik o vojnem položaju od 25. t. m. pravi: Fronta pri Dorileji: močna sovražna izvidnica je skušala napasti našo črto v okolišču Kiosa. Naše čete so napad odvrnile s protinapadom in sovražnik se je moral umakniti v neredu z velikimi izgubami. Fronta pri Afiumu: nič posebnega.

ATENE, 28. Kralj je sprejel generala Papulasa, poveljnika grških čet v Mali Aziji, v avdienco. General je poročal kralju o položaju na fronti. Papulas se takoj vrne v Smirno.

Ogrska

Ogrska si ne more želeti podonavske federacije

BUDIMPEŠTA, 28. aN svojem volilno-agitacijskem potovanju je ogrski ministrski predsednik grof Bethlen ponovno poudarjal, da si Ogrska podonavske federacije ne more želeti, kajti taka federacija bi ne pomenila nič drugega nego vzpostavitev avstroogrške monarhije pod drugim imenom.

Dnevne vesti

* Politično društvo »Edinost«, odsek za Trst in okolico vabi vse svoje člane, somišljenike in zaupnike na sestanek, ki se bo vršil v nedeljo ob 10. uri popoldne v dvorani »Delavskega konsumnega društva pri Sv. Jakobu. Na sestanku se bo razpravljalo o važnih vprašanjih, ki so se v zadnjem času pojavila glede organizacije našega političnega društva, o našem stališču napram novemu občinskemu zastopstvu, in razen tega o sodobnih gospodarskih vprašanjih naše okolice.

Dolžnost vsakega našega domačina je, da se udeleži tega sestanka.

Politično društvo »Edinost«

Odsek za Trst in okolico.

Potni listi za v inozemstvo. Mestni magistrat opozarja, da morajo prosilci za potne liste predložiti tozadevne prošnje na magistratu soba št. 25. Nekoliko dni pred nameranim potovanjem in sicer: V tržaško občino pristojni vsaj 8 dni, drugi italijanski državljani, bivajoči v Trstu, 15 dni. Prošnjam je treba predložiti dve sliki vihirani od komisarijata za javno varnost ali od pristojnega poveljstva kraljevih orožnikov in kako listino, ki dokazuje, da je prosilec italijanski državljani.

Uradne ure za predložitev takih prošenj so ob delavnikih o d9-12, v sobotah pa le od 9-11.

Davek na obrt. Davčna uprava v Trstu sporoča, da zapade s 1. aprilom 2. trimestrečni obrok davka na obrt.

Sprejemanje aspirantov farmacistov v smislu par. 3 in sledečih odredbe z dne 5. 3. 1912 drž. zak. 47 je bilo ukinjeno. Pripustitev v šole za farmacevte urejuje člen 7 posebnih pravil za te šole, odobren s kr. odlokom z dne 9. avgusta 1910, št. 808 in spremenjen z zakonom z dne 29. novembra 1917, št. 2062 in z dne 1. septembra 1918, št. 1398.

Tragičen konec. Nedavno smo posneli po Slovenskem Narodu poročilo G. Emila Adamiča o zadržanju bivšega avstrijskega poročnika Angela Casagrandeja, ki je ali brez sleherne vzroka ali brez tehtnega razloga ustrelil večje število njemu podrejenih vojakov jugoslovenske in italijanske narodnosti. Tedaj se je namreč govorilo, da se nahaja Casagrande v Julijski Krajini oziroma v Trstu. Med tem časom je bil Casagrande v Belgradu, od koder se je zopet vrnil v Ljubljano. Včerajšnji »Slovenski Narod« prinaša vest o njegovi smrti: »V nedeljo 26. t. m. se je odigral na nekem dvorišču tragičen prizor. Angelo Casagrande, o katerem je predaval skladatelj Emil Adamič v klubu »Soča«, da je tekom vojne izvršil celo vrsto najstrašnejših zločinov, je stopil sredi dvorišča, prijel mirno za samokres in si končal življenje. Proti sebi je oddal sedem strelcev, šele pri sedmem se je mrtev zgrudil na tla. Casagrande je prispel iz Belgrada. — Nemze!«

Repriza Finžgarjeve žaligre »Veriga« se bo vršila v nedeljo 2. aprila v dvorani »Del. kons. društva« pri svetem Jakobu. Nadebudni dram. odsek mladinskega društva »Prosveta«, ki je že tolikokrat pokazal svojo zmoglost in vztrajno smotreno delo, se je odločil ponoviti »Verigo« na splošno željo Sentjakobčanov. Vsi, ki smo bili pri prvi predstavi te lepe igre, smo se mladim igralcem kar čudili. Čutilo se je pri sigurnem nastopu igralcev dobro vodilno silo režiserja in pa umevanje s strani nastopajočih oseb. Ljudstvo, ki je bilo zadnjic navzoče, je na splošno izrazilo željo, naj se predstava ponovi. In res sem doznal iz gotovega vira, da nas razveseli Ml. dr. »Prosveta« v nedeljo s to uspešno predstavo. — Sentjakobčan.

»Vesela« škeđenj. Danes ob 8. zvečer pev. ska vaja za moški zbor v dvorani GD. »Glasbena Matica«. Jutri ob 19. uri odbo. rova seja.

Iz tržaškega življenja

Skleparija. V naše mesto prihajajo dan za dan elementi, ki mislijo v kalnem ribatju. Ker nimajo stalnega dela in ga tudi ne iščejo iz strahu, da ne bodo mogli gospodsko izhajati z zaslužkom, se poslužujejo drugih metod, sicer bolj kočljivih, zato pa tudi bolj ljubičkanosnih.

Ferdinandu Vallejo so postala tla v rodni rasi Rubiera pri Modeni prevročna: nekega dne si je pripravil potrebno prilagojeno in je prišel v naše mesto, kjer se je nastanil v ulici Kandler št. 7. Možu bi se morda dobro godilo v Trstu, ko bi se poprijel resnega dela. Ker se je pa bal, da se mu bodo napravili na rokah krvavi žulji, je začel raje premljevali, kako bi prišel do denarja brez vsakih težav. Može je dolgo premisljeval; končno je pa vendarle pravo pogodil. Se istega dne je šel v neko liskarno in si je naročil nekaj blokov reklamnih kuponov po pisalne in silvalne stroje, za namizne prte itd. S temi važnimi tiskovinami je hodil od hiše do hiše, od vrat do vrat in je pregovarjal kaline, da so kupili reklamni kupon za 50 ali 80 lir. — Recimo, — te razločeval Valle nevednim stanovalcem — da želite kupiti silvalni stroj znamke »Singer«. V Trstu vas stane prav gotovo nad 1200 lir. Nemška, oziroma dunajska trdka, ki me je pooblastila, da razprodajam reklamne kupone, vam proda nov silvalni stroj »Singer« za samih 700 lir. Vrh tega imate še ugodnost, da ne plačate vseh 700 lir naenkrat. Jaz vam dam kupon za 70 lir. Ko vam doše silvalni stroj, plačate v obrokih še ostalo svoto, in sicer 630 lir.

Stanovalci so kaj radi sklepali kupčije s sklepariji: eni so kupili kupon za silvalni stroj, drugi zopet kupon za namizne prte itd. Na ta način je vlovil slepar veliko oseb v svoje mreže. Ker je videl, da mu gre posel v mestu brez težavko izpod rok, je sklenil, da bo poskusil svojo srečo v okolici. Tako je tudi storil. Šel je v Milje, kjer je nadaljeval svoj posel. Posrečilo se mu je opehariti več meščanov, med njimi neko Gizelo Gessijeva. Toda pri poslednji se je opekkel. Gessijeva je sicer kupila kupon za silvalni stroj. Ker pa je videla, da ni o stroju ne duha ne sluha, je povedala svojemu bratu, kaj jo je doletelo. Tedaj je šel brat, ki biva v našem mestu, na policijo in je naznanil skrivnostnega prodajalca kuponov. Pred večeršnjim so aretirali sleparja in so ga odpeljali v zapor. Izvedelo se je, da je osleparil nad sto oseb: ene za 70 lir, druge pa za večje in manjše svote.

Konkurenca in njene posledice. Trgovci s cveticami Ivan Pardi, stanujoč v ulici Maiole št. 16, je delal v zadnjem času slabe kupčije. Ker se je pa hotel na vsak način rešiti iz tega kritičnega položaja, je sklenil, da bo delal drugim trgovcem s cveticami konkurenco. Pred par dnevi je izvedel, da so naročili njegovi stanovalski tovariši v Bardighieri, kjer so se običajno izvrševale tozadevne naročbe, večjo partijo cvetic. Tedaj je šel Pardi na pošto in je brzojavil v Bardighiero, naj se omenjene naročbe prekličejo. O tej moderni konkurenci je izvedela policija in je pred večeršnjim aretirala originalnega konkurenta.

Poskusen samomor. 19 letna Irma Settjeva, stanujoča v ulici del Pece št. 1, je zaužila pred snočnim v svojem stanovanju večjo množino karbolne kisline. Mladenka je bila odpeljana v nevarenem stanju v mestno bolnišnico. Vzrok poskusnega samomora: ljubezen. Umrl je. Pomorščak Matej Muskulic, o katerem smo poročali v večeršnji številki našega lista, da je padel pri delu v notranjosti parnika »Venezia« in si pri tem razbil črepijo, je umrl večer po noči v mestni bolnišnici, kamor so ga bili pripeljali.

Predzren roparski napad v ulici Pier Luigi da Palestrina. Konstantin Terencič, stanujoč v ulici S. Cillino št. 4, je šel pred večeršnjim ob poznuri po ulici Pier Luigi da Palestrina. Tedaj so ga obkolili trije tolovaji.

— Izročil nam denar, sicer ti bo slaba predla — so dejali tolovaji.

Nimam denarja. Sem revež se je izgovarjal napadenec s tresočim glasom. Ko je izgovoril te besede, sta ga prijela dva tolovaja za roke, dočim mu je tretji segel v notranji žep in se polastil listnice, v kateri se je nahajalo 2500 kron, oporoka in nekaj važnih listin. Po napadu so se predrzni tolovaji nemoteno odstranili.

Roparski napad je bil javljen policiji, ki je začela s takojšnjim zasledovanjem. Zasledovanja so bila uspešna: par ur po roparskem napadu je bil aretiran neki Ernest Sterle, brez stalnega bivališča. Policijsko oblastvo ga smatra odgovornega za gorioimenjen roparski napad. Sterle je trdil na vse moč, da je nedolžen, da je nedolžen. Toda kljub temu se mu ni verjelo in mož počiva sedaj v zaporu Coroneo. Preiskave se nadaljujejo.

Tatinski »prijatelj«. Ferdinand Bardonovi, lastnik gugalnice v »fondo Madonnina« je sedel pred večeršnjim popoldne okoli pete ure v lastnem vozu, ki mu služi za bivališče in ki se nahaja na gori omenjenem trgu. Tedaj je prišel v voz neznanec in je začel praviti Bardonovju, da je prišel semkaj, da si ogleda prostor in da se pogori z njim, kako bosta uredila, ko bo on pripeljal na »fondo« svojo menažerijo. Kaj sta se moža domenila, nam ni znano. Pač pa nam je znano, da sta postala kmalu potem največja prijatelja. Da bi pa pomnila vse svoje živne dni, kdaj sta sklenila prijateljstvo, sta jo zavila v bližnje gostilno, kjer sta se lotila piti na vse pretege. Ko so ju premagali vinski duhovi, sta zaputila gostilno in jo ubrala k fotografu v ulici Madonnina.

Tam sta se fotografirala v objemu...

Po fotografiranju sta jo moža zopet zavila v gostilno, kjer sta se mudila delj časa, nakar sta se razšla. Človek bi mislil, da nista prišla moža več isti večer v dotiko, kajti neznanec je dejal Bardonovju, da si gre iskat prenočišče k znanemu. Toda temu ni bilo tako. Okoli 9 ure se je neznanec zopet pojavil v Bardonovjevem stanovanju in je prosil za prenočišče. Gospodar je ustrelel njegovi želji. Toda zjutraj se je kesal, da je bil s »prijateljem« preveč vljuden. Ko se je namreč zjutraj — večer — okoli sedme ure zbudil, je pogledal na postelji, kjer je bil spal neznanec. Toda o prijatelju ni bilo ne duha ne sluha in vrhu tega mu je manjkala še listnica, v kateri se je nahajalo nad 700 lir.

Kakor smo že zgoraj omenili, sta se moža fotografirala. Fotografija je bila nešena na policijo, kjer so identificirali »prijatelja« za Alojzija P., ki je prav dobro poznan po vseh policijskih komisariatih. Dozdeva se, da je P. pobegnil na Reko.

Streljanje pri Sv. Jakobu. Pred snočnim se je slišalo pri Sv. Jakobu streljanje. Izvedeli smo, da so streljali tatovi, katere je bil razgal neki mestni stražnik. Ranjen ni bil nihče.

Vesti z Goriškega

RESOLUCIJE

sprejeti na rednem občnem zboru Zveze slovenskih županstev dne 23. marca 1922.

I. Župani slovenskega dela dežele, zbrani na občnem zboru »Zveze slovenskih županstev v Goric« dne 23. marca 1922., dvigamo v imenu slovenskih občin odločen in svečan protest proti nepostavni poseganju državnih oblastev v nedotakljive pravice in svobodine naših neodvisnih občin. Občina je najmanjša, toda najbolj važna celica socialnega organizma, skozi katero se pretakajo najboljše sile in sposobnosti našega ljudstva. Svoboda goriških občin bo znala naše ljudstvo z svojo organizirano silo braniti in poje z neizprosno disciplino v boj proti vsem njenim sovražnikom.

Pozivamo naše zastopnike v parlamentu in deželi, da zastavijo vse svoje sile za ohranitev deželne in občinske avtonomije, ki nam je bila od najvišjih zastopnikov države slovesno obljubljena. Svoboda občina je temelj vse gospodarske, upravne in politične prostosti našega ljudstva in se mora zato z vso energijo in do zadnjega braniti. Če se uniči avtonomija občin, je uničen in pokopan ves razvoj in napredek našega ljudskega življenja.

Izjavljamo, da bomo z vsemi silami in če treba tudi s težkimi žrtvami podpirali vse naše zastopnike v boju za svobodno in neodvisno občino v naši deželi.

II. Občni zbor Zveze slovenskih županstev v Goric je razpravljal dne 23. marca 1922. o vprašanju agrarnih operacij v naši deželi. Ugotovil je, da veljajo še vedno tako zvalni agrarni zakoni za našo deželo v polnem obsegu, in sicer: 1. zakon o zlozbi poljedelskih zemljišč.

2. zakon o delitvi skupnih zemljišč in o ureditvi pravic do njih uživanja in oskrbovanja in

3. zakon o varstvu planin in pospeševanju planšarstva, ki so bili objavljeni v deželnem zakoniku in ukazniku za Primorje v letu 1913. (21. III.); ugotovil je dalje, da je bil že leta 1914. ustanovljen kot prva stopnja v izvrševanje gorenjih zakonov v Gorici urad krajevnega komisarija za agrarne operacije, ki je pa vsled vojnih dogodkov prenehal delovati v letu 1915.; ugotovil je končno, da vlada do danes žalibog ni še smatrala za potrebne obnoviti ta urad, dasi je njegov obstoj za velik del dežele, posebno pa za njen slovenski del, velikanke važnosti.

Občni zbor Zveze slovenskih županstev ugotavlja, da se vsled te vladne opustitve godi našemu ljudstvu brez potrebe velika krivica, izjavlja, da je točno izvrševanje agrarnih zakonov za našo pokrajino, posebno za njen gorati del, naravnost življenjske važnosti, pribija pa z nezadovoljstvom, da se pristojna vladna oblastva tega dejstva ne zavedajo ali nečejo zavedati, ker niso dosedaj v tem pogledu še nitiesar pozitivnega ukrenila, vsled česar

protestirajo odločno proti dosedanemu postopanju vlade t. j. glavnega civilnega komisarijata v Trstu, ki zavlačuje brez pravega vzroka vzpostavitev urada krajevnega komisarija za agrarne operacije v Gorici in zahteva, da vlada nemudoma prične izvrševati v naši deželi veljavne agrarne zakone in da takoj vzpostavi oziroma ustanovi v Gorici vse v to svrhu potrebne upravne in izvrševalne organe.

Iz Dornberga. Le včas paide iskrice lepe umetnosti med nas. Ko se je bralo v zadnji »Straži« da pridejo med nas bratje Rusi, je marsikdo podvomil, češ da bo kak »Schmierre« druge vrste in da se nam pokažejo igralci,

ki pridejo za nas, ker jih je izpolnilo mesto. Toda razočaranje smo bili, in sicer prav prijetno razočaranje.

Žalibog je bila dvorana bolj pripravljena za sušenje perila nego za goste, kajti veter je vlek od vseh strani, tako da se klobuk ni bil prav na varnem.

Igrali so »Zobozdravnika«: pestra slika iz ruskega življenja. Monolog »Norec« se je odigral v norišnici. Blaznež v beli obleki govori. Vidi pred seboj halucinacije. Vidi smrt, kriči in se skriva v kot. Prikaže se mu vizija ženske, ki je hrepel po njej. Obupni krik se spreminja v blazni smeh. Oči so mu pokrite s čudno svetlobo. Samo eden na odru in vendar se je zdelo, da jih igra bog ve koliko, toliko življenja je zanesel na oder en sam igralec. Zadnja igra »Maščevanje« je družinska žalost. Zena se zaljubi v drugega moža. Mož ju najde pri pomemku. Poskusa mrcvartiti tekmeča z besedami, kakor opisuje Dostojevski v svojem romanu »Zločin in kazna«. Spravil se je po lestvi v svojo spalnico in se vrnil nepričakovano. Ze zopet sta bila skupaj. Zena ga je prigovarjala, naj gre spat, in mu nalivala vina, da bi se napil do nezvesti, da bi se pijan ne vrnil nazaj. On po lestvi, ona pa v sobo k ljubčku, toda izkupa je slabo. Zapel je zvonec, ki je klical na delo. Mož je vstal, iskal žene povsod in jo končno našel pri ljubčku. Tedaj pograbi za nož in zabode tekmeča.

Toda psiholog ne spusti zavese, takoj ko pade žrtve.

Smrtno ranjeni se privleče na oder in išče mesto, kjer bi umrl očitajoč zločin. Duševna otemnelost morila le še narašča. Duši žrtve za vrat.

Glas vesti pa se mu tisti hip prebudi. Zave se dejanja in — zblazni.

Vse to se je igralo brez tistih stoterih nepotrebnih fraz. Nekaj prav resnično krepih potez in vse si razumel.

Petje s spremljevanjem klavirja je bilo tako, da bi se marsikatero veliko gledališče lahko ponašalo z njim. Pelo se je več pesmi, moški in ženski solospovi in pa prekrasen duet, ki so ga morali ponoviti.

Toda ko je pevec zapel pesem Volgi, se je zdelo, da njegova pesem ni manjša od Volge same. Pesem je prešinila vsako še tako mrzlo srce. Ploskanja ni bilo konca. Zdelo se je, da ta velika reka odnese seboj naša srca. Razumni pevec je takoj vedel in pesem ponovil.

Brje. Bralno in pevsko društvo v Brjah pri Rihemberku priredi 7. maja veliko veselico z obširnimi sporedi. Toliko na znanje sedanjim društvom, da bi za ta dan ne prirejala veselice. Natančnejši spored se objavi pravčasno.

»Mati« v Dornbergu. Ker ni bilo mogoče postreči vsem gostom radi popolne razprodaje vstopnic ob priliki vzporedne drame »Mati« in radi vsestranskih želja, naj se igra ponovi, je odbor »Slovenske čitalnice« sklenil ponovitev za Oljčno nedeljo, t. j. 9. aprila.

Dornberg. Odbor »Slov. čitalnice« se tem potem zahvaljuje pevcem iz Barkovej pri Trstu za njih poštvalno sodelovanje ob slavnosti otvoritve novega odra in prenovljene dvorane.

Vesti iz Istre

Iz Pazina. Djaško pripomočno društvo v Pazinu bo imelo glavni občni zbor v četrtek 6. aprila 1922 ob 2. popoldne v prostorih »Hrvaške Čitalnice« v Pazinu s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsedništva. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti.

Gospodarstvo

VINOGRADSKO VPRAŠANJE.

Vojna in politične formacije, ki so po njej nastale, niso ostale brez posledic za vinogradništvo v Julijski Krajini, ki je bila odcepljena od zaledja, katero je bilo poprej stalen konsument naših vin.

Julijska Krajina je po velikem delu vinorodna zemlja, kjer se prideluje vina mnogo čez domačo potrebo. Isto tako, da se v večji meri se dogaja tudi v starem kraljestvu Italije. Zato ta poslednja skuša, — in to mora, vsiljena po razmerah — da izvozi svojega pridelka pridelka, kolikor in kamor le more. Povsem naravno je, da s tem svojim blagoslovom oblagodara v prvi vrsti svoji novi pokrajini, Julijsko in tridentinsko.

Toda za naše vinogradnike je ta okolnost zelo huda skušnjava, ker vsled mnogo višjih pridelovalnih stroškov omakar ne morejo tekmovali s cenejšimi italijanskimi vini, in ne vedo, kam s svojim priidelkom. Doma ga zaradi ravnokar navedenih vzrokov ne morejo prodati, a visoka uvozna carina in vedno menjajoča se valuta jim brani, da bi ga izvažali v soslednje države, kjer je naše vino, izvenjsi Slovenije, tudi popolnoma nepoznano.

Zato je povojna uima s svojim pogubnimi posledicami najhujše zadela ravno naše vinogradnike. Malo bolje se godi v tem oziru ostali Italiji in drugim vinogradnim državam imenoma Jugoslaviji, katara sama tudi prideluje vina brez lastno potrebo.

Upoštevati je pri tem tudi okolnost, da so nekatere države, tako n. pr. Združene države severne Amerike in Nemčija prepovedale uvoz alkoholnih pijač. In to je mnogo, zakaj ta dva konsumenta z nad podlugosto milijonov probivalci sta mnogo porabila.

Nastane vprašanje, kaj je v takih razmerah ukreniti, da se nastala škoda nadomesti in popravi ter da se naši vinogradniki obvarujejo nadaljnih škod, izvirajoč iz takega stanja.

Ali naj se opuste zato takoj vsi vinogradi in skremene v drugovrstne kulture? Da, če

bi to šlo tako hitro, bi bilo najbolje.

Toda to sredstvo bi bilo nekoliko preradikalno in pri tem še negotovo in nezanesljivo, ter bi utegnilo prinesiti dotičnim posestnikom mnogo neprijetnih presenečenj in nove gmotne škode.

Zato naj se taka sprememba kultur izvede le polagoma in vzpostopno. Po nekod naj se vinogradi ne opuste, temveč nasade naj se z drugimi vrstami trti, ki rodé dobro namizno grozdje s trdnimi jagodami, pripravno za izvoz!

Tako grozdje ima visoko ceno in se lahko spravlja v denar!

Posebno bi bilo tako spremembo vinogradov priporočati posestnikom v bližini mest in železniških postaj. Teran naj se bi na Krasu ne opustil, ker ga je tako malo, da se doma, vsled svoje kakovosti ves konsumiral.

Drugod bi po razmerah krajev bilo umestneje, da se del vinogradov spremeni v žitrodne njive, ker žita ravno Italiji primanjkuje ter v travnike in pašnike, v svrhu intenzivnejše gojitve umne živinoreje!

Splošno je priporočati govedorejo, s posebnim ozirom na mlekarstvo in po okolnostih tudi na sirarstvo, pa bodisi že v bližju mest, ali tudi dalje od njih.

V hribovitih krajih bi pa bolje uspevala ovčevreja.

Se eno panogo kmetijstva, ki bi v veliki meri nadomeščala izgubo vinarstva, moramo tu omeniti in sicer sadjarstvo. Okusno in plemenito sadje ima sveže in suho, surovo in na vse razne načine ukulano in pripravljeno vedno svojo vrednost in se lahko oddaja. V domačem gospodarstvu mnogo zaleže in večkrat prav dobro nadomešča drugo hrano ter je pri tem še okusnejše in zdravješe od marsikaterega drugega živila.

Orehov nima naša dežela skoro nič a izplačali bi se pa morda bolj kot vsako drugo sadno drevje.

Govorec o koristi sadjarstva ne smemo pozabiti plemenite oljke, tega simbola miru in sprave, a tudi vira nad vse zdravega in okusnega olja. Ne moremo dovolj toplo priporočati našim poljedelcem po onih krajih, kjer uspeva oljka, da jo gojé čim umneje in obilneje. Oskodovala jih bo bogata za njihov primeri z dobičkom mali trud, ker olja ne bodo nikoli toliko pridelali, da bi ga ne mogli (in sicer drago) prodati.

Pri iskanju nadomestila za opuščene vinograde ni pozabiti tobaka. Ta kultura sicer ni brez nepravil, katere se pa že dajo potrpeti, ker dobiček ni ravno majhen in trud ne prevelik. Večina Julijske Krajine ima za tobak izvrstna tla. Do spremembe kultur mora priti in zato je treba izbrati ono, kar bo najbolj neslo.

Končno bi bilo vinogradnikom za sedaj še pred vsem svetovati, da naj svoje vino, kar ga se imajo, čim prej spravijo v denar. Ako ga ne morejo prodati po dosedanjih cenah, naj ga dajo pa ceneje; zakaj boljše je dati vino nekoliko ceneje nego pa izpostavljati se nevarnosti, da jim isto zaostane!

In vina je v Julijski Krajini še dosti! Znamo iz najzanesljivejših virov, da je bilo meseca novembra l. l. samo v 171 občinah pokrajine še okoli 140 tisoč hektolitrov vina na prodaj. Koliko ga je pa še po ostalih občinah! a kupca pa skoraj nobenega.

Domače delavstvo in ljudstvo bo vsled pomankljavja dela in rastoče revščine sploh vedno manj prihajalo v poštev kot konsument domačih vin. Inozemstvo pa teh vin ne pozna in priboriti se sedaj ondi tal s konkurenco nam ne bo mogoče, ker so cene naših vin višje nego onih vin, s katerimi bi morali tekmovali.

Zato se obračamo na našo javnost, posebno na naše vinogradnike-strokovnjake in gospodarstvenike, da se bavijo z mislimi in nasveti, ki smo jih podali v teh vrsticah!

Vprašanje, ki smo ga načeli, je velikanškega narodno-gospodarskega pomena in vredno vsestranskega razmotrivanja!

Gospodarski Svet.

Borzna poročila.

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 28. marca 1922.

ogrske krone	2.15	2.25
avstrijsko-nemške krone	—27.	—30
čehoslovaške krone	35.25	36.
dinarji	24.	24.75
leji	14.25	15.
marke	5.90	6.90
dolarji	19.55	19.80
francoski franki	177.75	178.25
švicarski franki	381.	—385.
angleški funti papirnat	86.20	86.70
angleški funti, zlati	94.25	96.25
napoleoni	75.50	76.50

Mali oglasi

PIANINO, nemške svetovne znamke se proda radi odhoda za L 3800.—. Acquedotto 23, vrata 11. Ogledati si od 2 ure naprej. 620

SLANIKE, polenovke, sardine in druge slane ribe se prodajajo na debelo. Skladišče Zurlo, Via Tivarnella 3. 621

POROČNA SOBA iz spaljenega, zajamčeno suhega bukovnega lesa s krasno psiho, se proda za L 1475.—, druga, masivna, orohova, polirana, slavonsko delo L 1750.—. Znižane cene, velika izbira. Turk, Via Rossini 20. 622

TRGOVSKI LOKAL z opravo, v zelo prometnem trgu ob železnici se da v najem. Naslov pri upravnistvu. 617

KMEČKA gospodarska zadruga v Kojskem priporoča svoja briška vina (trebulo) od 56 litrov naprej v vsaki množini. 619

PRODAJALKA za pekarno z dobrimi spričevali, zmnoža tudi italijanske, se sprejme. Via Chiozza 50, pritličje, levo. 613

MAJHNA DRUŽINA odda gospodu zračno sobo. Scrocola S. Pietro 35, vrata 2. 614

CERKEV na Slapu pri Vipavi proda star, še dobro ohranjen božji grob po jako zmerni ceni. Ugodna prilika zlasti za porušene cerkve. 615

PODPISANA trdka uljudno naznanja, da je došlo slovito Mauthnerjevo vino in poljsko zajamčeno semeje kakor tudi raznovrstna cvetlična v veliki izbiri. Slavnemu občinstvu se najtopleje priporoča Lud. Ditrich & Co. Postojna. 616

SPRETNOST življa se sprejme na dom za več mesecev. Dobra hrana in stanovanje v hiši. Naslov pri upravnistvu. 590

ZDRAVILA za vse živinske bolezni, redilni prah, fluid itd. Lekarna v Il. Bistrici. 28

NOVE POSTELJE L 70.—, vzmeti 55.—, žimnice L 45.—, volnene L 90.—, Nočne omarice, umivalniki, chifoniers, spalnice itd. po zmernih cenah v ul. Fondria 3. 46

DIPLOMIRANA babica sprejema porodnico na dom. Orel, via Udine 32, l. 544

MLADENKA, večša strojevisja, slovenskega, italijanskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, išče primerne službe. Naslov pri upravnistvu. 606

2 SEDLARSKA pomočnika, pridna in vestna delavca, sprejme takoj Robert Mersnik, sedlarski mojster, Koseze 30, pošta Il. Bistrica. 608

TRGOVSKI POMOČNIK išče službe v mestu ali na deželi. Via Udine 49, l. pri družini Kalin. 609

SPALNE SOBE, masivne od L 1500.— naprej, jedilnice, pisarne, stolice za gostilno in vrt L 20.— kuhinje itd. Skladišče via Udine 25. 610

V SENOŽEČAH se proda enonadstropna obširna hiša z dvoriščem in prostornim hlevom; pripravna za vsako obrt. Poleg tega so njive, travniki in gozdovi. Pojasnila se dobijo v Senožečah št. 161. 611

POZOR! Srebrne krone, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grost Belleli Vita, via Madonnina 10, l. 16

CUNJE kupujem po 30, staro železo po 20. Skladišče via Solitario 14. 51

SREBRNE KRONE plačujem po cenah, ki jih drugi ne premorejo. Pondares 6, l. 18

NOVE POSTELJE iz trdega lesa L 100, vzmeti 55.—, žimnice 40.—, umivalniki, nočne omarice, chifoniers, spalne sobe od L 1900 dalje. Fondria 12, l. desno. 23

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema vsaki dan od 13—19. Via Udine 12, pt. 331

Urarna in zlatarna
FRANCESCO BUDA
Trst, Via Scalatina št. 1
sprejema vsakovrstna popravila. — Cene vedno najnižje. 18
Kupuje srebrne krone.
Pozor na naslov! Pozor na naslov!

Županstvo občine Cerkno

pozivlja vse v to občino pristojne a v drugih občinah bivaajoče osebe, da predložijo najkasneje do 15. aprila t. l. tukajšnjemu občinskemu uradu družinske liste, izstavljene od občinskega ali župniškega urada one občine, kjer prebivajo.

Te liste rabi županstvo za sestavo imenika občanov, ki zadobijo v smislu kr. naredbe z dne 30. decembra 1920 št. 1890 italijansko državljanstvo po polnem pravu.

Cerkno, dne 14. marca 1922.

župan: DR. R. GRUNTAR.

Velika zaloga vina, žganja in likerjev

JAKOB PERHAUC

ustanovljena leta 1873

Trst, via S. T. Xydias št. 6, telefon 2-36.

Vodno v zalogi in po cenah izven vsake konkurence: pristen istrski tropinovec, kraski brinjevec in kranski silivovec.

Lastni izdelki: šumeča vina kakor šampanjec, šumeči istrski refošk Lacrima Christi in druga.

Specializirani: jajčki konjak in Crema marsala ter raznovrstni likerji in sirupi, kakor pristal malino, vec in drugi. (50)

Županstvo Tolmin

pozivlja vse v to občino pristojne, a izven iste živeče osebe, da predložijo tukajšnjemu občinskemu uradu najkasneje do 15. aprila t. l. družinske liste izstavljene od občinskega (župniškega) urada one občine, kjer sedaj bivajo.

Te liste rabi županstvo v svrhu sestave seznama občanov, ki zadobijo italijansko državljanstvo po polnem pravu.

Za župana: Ivan Mrak.

Najstarejši slovenski denarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom,

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torrebianca št. 19, l. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%.

večje in stalne vloge po dogovoru.